

KÜRESELLEŞMENİN KARANLIK BİLANÇOSU

Fikret BAŞKAYA

ÖTEKİ YAYINLARI

5. BASKI 2015

ÖNSÖZ VEYA “KÜRESEL KÖYÜN” SEFİL MANZARASI-Bölüm özeti-

Küresel kapitalizm çağında bir insanın değeri, onun satın alma gücüne eşit... Satın alma yeteneği olmayanlarla, kredi kullanamaz durumda olanlar; velhasıl müşteri mertebesine yükselmeyenlerin hiçbir değeri yok. Sistem onları ilgiye değer bulmuyor ve tabii yok sayıyor. Slogan şu: “**Müşteri değilsen yoksun...**” Bu yüzden “**küresel müşteri, laboratuvar faresi dışında dünyanın en çok incelenen memeli hayvanıdır.**” Öyleyse satın alabilir ve kredi kullanabilir durumda olmalıdır. Kredinin de zenginlere açıldığı bilindiğine göre...

Her türlü değer ölçüsü yok oluyor, artık “**alnının teriyle yaşayacaksın**” özdeyişi sözlüklerden ve beleklerden siliniyor. Hiçbir emek harcamadan büyük servetlere sahip olmak mümkün olduğu gibi, emek harcamadan bir eser de ortaya koymadan artık ünlü olmak da mümkün. “**Elbette gerçek sanatçı asla ün ve zenginlik peşinde koşan biri değildir**” Futbolcu, şarkıcı/türküçü, televizyon sunucusu, medya soytarısı, mal ve hizmetleri tanıtmak için vücutlarını teşhir etmek durumunda olan manken, vb. rahatlıkla milyonlarca dolarlık servete sahip olabiliyor. Bu durum kimseyi rahatsız etmiyor, kimse sorgulamaya yanaşmıyor. Bir kere emek harcamadan “**kazanma ahlâkı**” yerleşmeye görsün... O kadar ki, ünlü birinin kayınvalidesi kolaylıkla üne ve servete sahip olabiliyor. Geç de olsa pekâlâ şarkıcı/türküçü (bunlara nedense sanatçı diyorlar) olabilir. Artık modern teknoloji çağında müzisyen, şarkıcı/türküçü vb. olmak için özel yetenek gerekmiyor. Değilse reklamlarda rol alır, reklamlarda üne kavuşunca da televizyon dizilerinde oynamasının yolu açılır... İnsanlar artık zenginler/yoksullar diye ayrılmıyorlar; ünlüler, ünsüzler olarak da ayrılıyorlar. Eğer ünlüler karması lütfedip ünsüzler karmasıyla maç yaparlarsa, tabii ünsüzler de bu vesileyle ünlü olur; ama bu sınırlı kalmak zorunda. Zaten zenginler ünlü, ünlüler de zengin olduğu için ayrımın bir kıymet-i harbiyesi yoktur.

Değerler hiyerarşisi öylesine aşınıp alt-üst oluyor ki, insanlar kiminle, ne ile “**gurur duyacaklarını**” şaşırılmış durumdalar... Kamu malından yüz milyonlarca, milyarlarca dolar çalan “**işbitirici**” bir işadamı devlet ricali tarafından ödülle boğuluyor. “**Alınan ve verilen ödüller tam bir soytarılık halini almış, sürekli sıraya girip birbirlerine ödül veriyorlar**”; insanlar “**onunla gurur duyuyor.**” Birilerinin “**katil**” diye lânetlediğini başkaları “**vatan kahramanı**” sayıp yüceltiyor... Devlet bütçesini en çok yağmalayan bir “**işadamı**” en çok vergi verenler listesinde birinci sıraya yerleştiriliyor. Medya günlerce bu yetenekli ve cömert işadammının nasıl olup da bu kadar büyük başarılarla imza attığını anlata anlata bitiremiyor. Dizi yazılar birbirini izliyor; hayat dizi filmlere ilham kaynağı oluyor.

Bu önsöz, Güney Brezilya'daki Porto Alegre'de toplanan “**Dünya Sosyal Forumu**”na katılan bir Afrikalı delegenin şu sözleri ile bitirebiliriz: “**İki asır önce olsaydı, buraya ayaklarım zincir vurulmuş olarak gelecektim. Bu gün özgür bir insan olarak, buradaki varlığım asla umutsuzluğa kapılmamak gerektiğini doğruluyor; evet başka bir dünya mümkündür.**”

Kalecik Kapalı Cezaevi

28 Mayıs 2002

İSTANBUL 2 NO'LU DGM BAŞKANLIĞINA-ÖZET -

1 Haziran 1999 tarihinde günlük “**Özgür Bakış**” gazetesinde çıkan, “**Tarihi dava mı?**” başlıklı yazımdan dolayı mahkemeniz tarafından Terörle Mücadele Yasası'nın 8/1 maddesi uyarınca 1 yıl 4 ay hapis ve 1 milyar 66 milyon TL. para cezasına çarptırıldım. 29 Haziran 2001'den beri Kalecik Kapalı Cezaevinde bulunuyorum.

Terörle Mücadele Yasası'ndaki bu değişiklikten sonra mahkemenize yaptığımız infazın durdurulması talebi de, müracaatın yapıldığı tarihten 39 gün sonra reddedildi. Red gerekçesinde, yapılan değişikliğin infazın durdurulmasını ve beraati gerektirecek nitelikte olmadığı söylenmektedir; öyleyse tüm bu değişiklikler neden yapıldı?

Esasen, değişikliklerin düşünceyi suç olmaktan çıkarmak gibi bir amacı olmadığı daha şimdiden ortaya çıkmış durumdadır. Değişiklikler AB “**istediği**” için yapıldı. Eğer AB'nin böyle bir talebi olmasaydı Anayasa'nın ilgili maddeleri de değişmeyecekti. “**Uyum yasaları**” da çıkarılmayacaktı. “**AB istiyor**” diye yapılan bu değişiklikler, düşünce özgürlüğünü gerçekleştirebilir mi? Özgürlük başka amaçların hizmetinde olabilir mi? Özgürlükler başka amaçların bir aracı olabilir mi?

Sonuç itibariyle, asıl amacın düşünceyi suç sayan mevzuatı değiştirmek, ifade özgürlüğünün önünü açmak değil, seyirciyi oyalamak olduğu anlaşılıyor.

AB konusunda da, görüntüyle gerçek arasında bir uyumsuzluk söz konusu. Bu durum yapılan değişikliklerin neden bir kıymet-i harbiyesinin olmadığını da açıklıyor. Aslında sorun, iki ikiyüzlülüğün kesişme noktasında bir sorun olarak tezahür ediyor. Zira Türkiye'deki “**asıl iktidar odağı**” gerçekten AB'ye katılmak gibi samimi bir niyet taşıyor; ama “**taşıyormuş**” gibi yapıyor. AB tarafıysa, hiçbir zaman Türkiye'yi içine almak istemiyor; ama “**alacakmış**” gibi yapıyor. Bu durum yasal değişikliklerin neden yapıldığını, yapılan değişikliklerin ne anlama geldiğini açıklıyor. Birileri “**değiştirilmesini istiyormuş gibi**” yapıyor diğerleri de hiçbir şeyi değiştirmemek için bazı şeyleri değiştirmiş gibi yapıyor.

Bunun ne kadar böyle olduğunu görmek için, bizzat benim cezalandırıldığım Terörle Mücadele Yasası'nın 8/1 inci maddesindeki değişikliğe bakmak yeter. Değişiklik öncesinde ilgili madde'de: “**Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Ülkesi ve Milletiyle bölünmez bütün-**

lüğünü bozmayı hedef alan” ifadesi, değişiklikten sonra: **“Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin Ülkesi ve Milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak amacıyla”** biçimini almış... Yorumu açık olmakla birlikte, yapılan değişikliğin **“lehte”** bir değişiklik olmadığını söylemek mümkündür. **“Resmi doğruların”** varlığı ve **“farklı”, “muhalif”, “aykırı”** düşünce sahiplerinin cezalandırılmasının **“yurttaşlık”** sorunuyla da doğrudan ilgili bir yanı vardır. Eğer, **“resmi doğruların”** dışında, ondan farklı bir görüş ortaya attığınızda cezalandırılıyorsanız; bu, sizin yurttaş sayılmadığınız anlamına gelir. Bir insanın yaşadığı ülkenin, üyesi olduğu toplumun sorunlarıyla ilgili fikir beyan ettiğinde cezalandırılması; savunulabilir, kabul edilebilir bir şey midir?

Yasaklar, cezalar, mahkemeler, hapishaneler vb. gerçeğin üstünü örtmeyi, olup bitenlerin kimin için ne anlama geldiğinin anlaşılmasını engellemeyi amaçlar; ama sonuç bir bütün olarak toplumun kötürümleşmesidir.

Rejimin tabu saydığı şeylere, resmi doğrulara itibar etmediğim için cezalandırıldım, ama kendimi de hiçbir zaman **“suçlu”** olarak görmedim. Yasal olan her zaman meşru olan değildir; bu yüzden uygar insanlık ve toplum vicdanı da beni **“suçlu”** saymadı, saymıyor.

Mahkemeniz beni mahkûm etti; ama tarih karşısında ve uygar insanlık vicdanında beraat etmiş durumdayım. Doğru olanı, yapılması gerekeni yaptığımdan hiçbir zaman kuşku duymadım. (s. 208-212)

ÖZET

CELAL SANCAR

28.8.2017

ANKARA